

[Sigsgaard.]

mærket; specielt i Stockholm er der jo vældig fremdrift. Nej, det er snarere det, at de 101, som der tales om i et kommende hovedstadsråd, ikke rigtig får noget at skulle have sagt. Det bliver antagelig sådan et mindre forretningsudvalg, og den ordning, man måske når frem til, bliver en ren skueret ligesom det hovedstadskommunernes samråd, som man allerede har i dag; det er det, der er galt.

Det løvsforslag, som indenrigsministeren her har fremsat, kan jeg ikke betragte som en virkelig god løsning på problemerne; jeg har rost det, men det har også ulemper, og det er altså ikke helt gennemgribende nok. En række af de hidtidige vækstområder ved de 3 byområder er ikke inddraget, og motorvejene vil muliggøre nye vækstområder længer væk. Hertil kommer, at grænsedragning i sig selv ligesom skaber forskelle og efter den erfaring, vi har, dermed også skaber vækst uden for grænserne. Der står altså et problem tilbage at løse for det udvalg, der skal nedsættes, nemlig: hvem skal forhindre en sådan uønsket byspredning? Skal amtsrådet, når man nu ikke finder det hensigtsmæssigt at lægge et så stort område sammen til én kommune? Hvis man skulle have alle eksisterende vækstområder og mulige fremtidige vækstområder med ind i f. eks. Århus, ville Skanderborg jo komme under Århus, og jeg kan godt forstå, at man ikke går så langt. Men så rejser sig spørgsmålet: hvordan kontrollerer man væksten omkring og lige uden for de grænser, der opstår omkring motorveje osv.? Jeg tror altså, udvalget må påtage sig at overveje det spørgsmål.

I den forbindelse var det nok nærliggende at spekulere på, om ikke det var mere hensigtsmæssigt at give de amtskommuner, det drejer sig om, det fulde ansvar for storbyområdernes videre vækst og for de overordnede anlæg, der hører til væksten, herunder for vejene. Gennem en sådan ændret opgave- og byrdefordeling, hvor amtet overtog de opgaver, der var fælles for hele bysamfundet, og sikrede en økonomisk udlicning mellem borgerne, bortfaldt jo behovet for en stor, u håndterlig og alligevel utilstrækkelig primærkommune, og man kunne lade de eksisterende primærkommuner og dem, der fremstod af en opdelt centralkommune, varetage de lokale opgaver

helt svarende til den lokalrådsordning for Århus, der er skitseret, blot uden at man indskyder et nyt fjerde administrativt led.

Formodentlig er tiden endnu ikke rigtig moden til en sådan ordning, en ordning, hvorefter amtet altså overtager bysamfundets fællesopgaver; man har bl. a. svært ved at forestille sig amtsrådene leve op hertil, ikke mindst på baggrund af deres politiske sammensætning, som selvfølgelig ændres noget nu.

Alternativt må man institutionere lokalbyrådene som besluttende organer, sådan som det er skitseret af et antal kommuner ved Århus, og sådan som hr. Krog Hansen allerede har været inde på det her, både for at give borgerne en mere direkte indflydelse på deres nærmeste omgivelser og for at forberede den eventuelt kommende overflytning af opgaver til amtskommunen, som jeg netop har været inde på.

I det hele taget synes jeg, at forslaget om lokalbyråd fra de 4 Århuskommuner i høj grad bør tages alvorligt; det er af stor betydning; at befolkningen får så stor indflydelse på løsningen af de lokale opgaver som muligt, og det er rigtigt, som det er sagt her i dag, at befolkningen i de større kommuner er helt uden indflydelse. Hvis det bedre sker i endnu mindre områder end de bestående kommuner — de 4 Århuskommuner arbejder jo med en opretholdelse af de bestående primærkommuner, men måske er også de primærkommuner for store til formålet — må en opdeling og en omlægning af primærkommunegrænserne også kunne komme på tale; de er ikke hellige, selv om de har eksisteret i hundreder af år.

En ordning som den, jeg her har antydnet, kunne i øvrigt udmærket tænkes gennemført i hovedstadsområdet, sådan at Københavns kommune og Frederiksberg kommune blev opdelt i en række mindre lokalkommuner. Jeg har bemærket mig, at hr. Per Møller har været inde på en sådan tanke for nylig, og det var interessant, for den har jo været fremført af flere af os andre her i folketinget igennem en række år. Men hvis altså Københavns kommune og Frederiksberg kommune blev opdelt i en række mindre lokalkommuner, og hvis disse nye lokalkommuner ligesom de bestående primærkommuner i hovedstadsområdet, som jo går ud til købstadsringen, som den kaldes, fik deres lokalbyråd